Poštarina plačana.

Posamezna številka 60 vin.

Štev. 67. V Ljubljani, v petek dne 18. junija 1920. Leto III.

DOMOVINA

Oglasi:
Za 1 mm × 60 inserstnega stolpiča mali 80 vinarjev, mali 1·20 K, poslano, poslanice in reklame 2 K.
Večkratne objave popust.

Izhaja ob ponedeljkih, sredah in petkih.
Upravništvo „Domovine" v Ljubljani, Šelenburgova ulica 6.
Uredništvo „Domovine", Miklošičeva c. 16, Tel. 79.

Naročnina:
Za celo „Domovino" (trikrat na teden) mesečno 3 K, četrtletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K.
Polkova številka mesečno 1 K, četrtletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

Predsednik deželne vlade za Slovenijo je izdal naslednji oklic:

Slovenski javnosti!

Njegovo kr. Visočanstvo prestolonaslednik in regent Aleksander pride dne 26. t. m. v Ljubljano.

Na osvobojena slovenska tla stopa po stoletjih robstva vladar, ki ga je klical narod sam.

Vem, da mi ni potrebno z besedami izražati globokih čuvstev in drhtenja naših src, ki bodo v zanosu utripala tiste dni, ko bo Njegovo kr. Visočanstvo prestolonaslednik, našega naroda sin, prebival sredi med nami.

Slovenija bo storila vse, da najslovesneje in najpresrčneje pozdravi svojega junaškega in najvišjega sina.

Dr. Brejc l. r.

Iz narodnega predstavništva.

LDU **Beograd**, 16. junija. 101. redni sestanek začasnega narodnega predstvaništva otvori podpredsednik dr. Ribar ob 6. popoldne. Tajnik Manojlović prečita prošnje in pritožbe, med drugimi tudi interpelacijo poslanca dr. Lončarja zaradi podkupovanja mariborskih mestnih uradnikov po uredniku Žebotu, nadalje interpelacijo istega poslanca na ministra za socialno politiko zaradi povišanja mezd vinogradnim delavcem. Posl. Vosiljević stavi vprašanje na ministra za šume in rude zaradi tvrdke Eitler v Bosni. Minister Kovačević odgovarja, da mu je znano, da je tvrdka nemška in da je prej uživala razne privilegije. Minister je tudi stavil tvrdko pod sekvester. Z ozirom na to, da so hoteli štirje veliki denarni zavodi skleniti z navedeno tvrdko poseben sporazum, je minister prečital razne uradne akte. — Nato se preide na dnevni red: Podrobna debata o volilnem redu. K 1. členu so govorili poslanci Miksimović, Prodanović in minister Protić. Posl. Jaša Prodanović protestira proti temu, da se more ustavotvorna skupščina razpustiti. Njegova izvajanja pobija minister Protić, češ, da razpust ne pomenja nobenega nasilja, temveč samo nov poziv na narod. Pri glasovanju je bil člen 1. sprejet s popravki odbora. Pri členu 2. sta govorila bivši minister Vulović in posl. Peršić, ki je zahteval, naj se volitve vrše na 21. dan po razpisu. Govorila sta še posl. Jaša Prodanović in poročevalec Nastas Petrović, nakar je bil predlog Peršića sprejet. Člen 3. je bil sprejet z dodatki posl. Čaldarovića. Pri členu 4. se je razvila obširna debata o obsegu volilnih okrajev. Posl. Korać je protestiral proti razdelitvi upravnih enot v Vojvodini, ker se to dela samo iz strankarskih ozirov. Enako je tudi v Srbiji. Posl. dr. Korun primerja predloženi volilni red z nemškim, avstrijskim in češkoslovaškim volilnim zakonom ter se zavzema za čim večje volilne okraje. Bivši minister de. Kramer je nato predlagal nekatere stilizačne izpremembe, nakar je bil člen 4. sprejet v zmislu predloga odbora. — Seja se je zaključila ob 9. zvečer ter je predsednik odredil prihodnjo za jutri ob 4. popoldne.

Italijanski poraz v Albaniji.

LDU **Beograd**, 16. junija. Iz Skadra poročajo, da se je pred dnevi pričela okoli Valone resna borba proti Italijanom, ki še vedno traja. Toski (albansko pleme) so zavzeli položaj nad mestom, vsled česar se je general Viscentini s svojim štabom umaknil na otok pred Valono. Tri italijanske vojne ladje obstreljujejo izgubljene pozicije. Trdi se, da so izgubili Italijani več stotin mrtvih. Albanci pa da so ujeli 132 častnikov, 1500 vojakov in zaplenili sedem topov, 36 strojnic, nekoliko avtomobilov in velike množine municije.

DALMACIJA NA SOKOLSKEM ZLETU V PRAGI.

LDU **Split**, 16. junija. V soboto odide od tukaj v Prago posebno odposlanstvo iz Dalmacije, v katerem bo zastopana vlada, mestna občina, trgovska zbornica, sokolska društva, inženjersko društvo itd.

OTOK LOKRUM.

LDU **Split**, 16. junija. S sklepom ministrskega sveta se je odstopil otok Lokrum, ki je bil last bivše avstrijske vladarske hiše, ministrstvu za narodno zdravje. Tukajšnji zdravstveni odsek je že dobil naročilo, naj prevzame v svojo upravo Lokrum, ki bo služil za državno zdravilišče.

ZAPRISEGA GIOLITTIJEVEGA KABINETA.

Rim, 17. junija. (Izv. por. „Domovine") Danes dopoldne so bili zapriseženi člani nove vlade. Na jutrišnji seji ministrskega sveta se bodo razpravljala razna važna finančna vprašanja. Giolitti bo zahteval od zbornice šestmesečni proračunski provizorij.

AVSTRIJSKI ŽELEZNIČARJI PROGLASILI BOJKOT MADŽARSKE.

Dunaj, 17. junija. (Izv. por. „Domovine".) Osrednje vodstvo avstrijskih železničarjev je od 20. t. m. dalje proglasilo bojkot Madžarske. Od tega dne dalje se ne sme prevzemati, niti odpravljati nobeno blago za Ogrsko. Enak sklep so sklenili tudi poštni in brzojavni nastavljenci.

VELIKA GOLJUFIJA V BUDIMPEŠTI.

Dunaj, 17. junija. (Izv. por. „Domovine".) Iz Budimpešte se poroča: Tajnik ministrskega sveta Martin Jelinek je oškodoval celo vrsto oseb, med drugim tudi več bank in trgovcev, za ogromno svoto 450 milijonov kron. Začetkom aprila meseca je namreč razširjal vesti, da zamore dolarje, ki so veljali takrat 230 kron, dobavljati za 140 kron in je v resnici izvršil nekaj takih transakcij. Njegova sleparija mu je donašala ogromne dobičke. Neka dama je na primer prodala vse svoje vrednostne papirje za 50 milijonov kron in izročila denar Jelineku, da ji preskrbi zato tujih valut. Jelinek je razglasil, da odpotuje koncem meseca maja v inozemstvo in se vrne sredi meseca junija s tujimi valutami. Od tedaj pa ni od njega nobenega sledu več. Pobegnil je čez mejo z angleškim potnim listom. Oškodovanih je okoli 1500 oseb.

Nov veter iz Italije.

V Italiji je zapihal nov veter. Novo vlado je sestavil Giolitti, ki je odločno nasprotoval vstopu Italije v vojno na strani antante in proti dotedanjim italijanskim zaveznikom. Radi tega ga je vsa italijanska javnost obsodila kot izdajalca in Giolitti se je moral popolnoma umakniti iz političnega življenja in iz ospredja sploh, preživel je celo vojno popolnoma osamljen in preziran od vseh.

Da je ta človek tako hitro zopet splaval na površje, na najvišji mesto v državi, to nekaj pomeni in nam Jugoslovanom mora to dati misliti, vsekakor pa je to resen opomin naši vladi, da naj bo previdna in se dobro pripravi za vse slučaje, ker Giolitti je mož, ki si hoče v Italiji pridobiti nazaj izgubljeno popularnost — na naš račun.

Njegova vlada je sestavljena iz samih mož, ki so odločni nasprotniki vsakega sporazuma z nami, temveč hočejo uveljaviti italijanske imperialistične zahteve s silo. Giolitti sam je izjavil, da stoji na stališču londonskega dogovora, po vrhu pa zahteva za Italijo še Reko. Giolitti je ropar, ki svojih roparskih načrtov čisto nič niti ne prikriva in v zmislu svojih načrtov je začel tudi že delati.

Najprej hoče „rešiti" reško vprašanje, pa ne tako, kakor to določa londonski dogovor, temveč na ta način, da se sporazume z d'Annunzijem, da ta zapusti Reko, ki bi jo potem zasedle redne italijanske čete. To bi se zgodilo na ta način, da bo odšli d'Annunzijevi arditi v Albanijo reševat vojaško čast Italije, ki je tam zelo trpela, nadomestili bi pa ardite oddelki redne italijanske armade, ki bi Reko zasedli v imenu Italije in ne v imenu d'Annunzija. Mi potem tudi na Reki ne bi imeli več opraviti s pustolovcem d'Annunzijem, ki je — vsaj na videz — nastopal, na svojo lastno pest, temveč z italijansko državo kot tako.

S spremembo v italijanski vladi je vrženo jadransko vprašanje daleč nazaj v l. 1918. in razlika je samo v tem, da smo l. 1918. v jeseni mi bili mnogo slabejši kot danes, Italija je pa takrat bila močna in je danes slaba. Razmere so se torej spremenile odločno v našo korist in zato se nam spremembe v italijanski jadranski politiki ni treba bati, biti pa moramo previdni, v prvi vrsti pa odločni in pripravljeni na vse.

Italija z Giolittijem kot ministrskim predsednikom se odtujuje zaveznikom. Ameriko si je že zdavnaj odtujila in sedaj si odtujuje še Francijo in Anglijo in se približuje Nemčiji, katere star

in prepričan prijatelj je Giolitti. Za nas je to dobro, ker čim bolj se Italija oddalji od Francije in Anglije, tem bolj bosta ti dve velesili uvidevali potrebo in nujnost dobrih odnošajev z Jugoslavijo, ki bi pri njih edina mogla odtehtati izgubo Italije in s pomočjo katere bi se edino dalo vzpostaviti izgubljeno ravnotežje v Evropi.

Jugoslavija postaja vsak dan močnejša, Italija vsak dan slabejša. Gospodarsko se naša država dviga vsak dan bolj, Italija je pa gospodarsko že sedaj na robu propada, ker ji je Amerika že zdavnaj odpovedala vse kredite. To dobro uvideva tudi Giolitti, ki dobro ve, da si more Italija gospodarsko opomoči samo, ako stopi z Jugoslavijo v prijateljske medsebojne odnošaje, ker od nas bi Italija mogla dobiti cenejša živila, ki jih ne bi morala plačati z dragimi dolarji, kot zdaj v Ameriki, temveč s svojimi industrijskimi izdelki, ki jih mi sicer potrebujemo, dobimo jih pa lahko za svoja živila kjer hočemo. V tem je ravno razlika med nami in Italijo, da more ona dobiti za svoje industrijske izdelke živila samo pri nas, ker v Ameriki italijanskih industrijskih izdelkov ne rabijo, mi pa dobimo lahko za svoja živila industrijske izdelke v Avstriji, Nemčiji, Švicarski, Franciji in Angliji.

Ta naša gospodarska moč je najmočnejše orožje v borbi z Italijo, v njej naša najtrdnejša opora in ako bomo svoj ugodni položaj znali izkoristiti, se nam ni treba bati niti Giolittija, niti papeža, ki se je zavzel z njim proti nam in katerega privrženci so najmočnejša Giolittijeva opora, česar tudi ne smemo pozabiti, ker nam to dokazuje, da so zavezniki in somišljeniki naših klerikalcev, italijanski klerikalci, naši najstrupenejši sovražniki, ki so edini provzročili spremembo v italijanski politiki proti nam.

Giolitti bo sedaj poskušal rešiti jadranski problem na ta način, da bi zmagal italijanski imperializem nad nami, obenem pa da bi prišlo do prijateljskih gospodarskih stikov med Italijo in nami, to je da bi Italija dobivala od nas živila, mi pa da bi kupovali v Italiji industrijske izdelke. Mi moramo pokazati Giolittiju, da je to drzen poskus, ki se mu ne bo posrečil, ker ako bi šla Jugoslavija na tak obrabljen lim, res ne bi zaslužila, da bi živela kot samostojna država.

Ako se Italijani ne marajo sporazumeti z nami na podlagi mejne črte, ki jo je označil Wilson in po kateri pride takointako še dosti Jugoslovanov v italijansko suženjstvo, potem naj udejstvijo londonski dogovor, ki ga nikdar ni priznala poprejšnja Srbija in tudi ne poznejša Jugoslavija. Smatrali bomo, da se je izvršilo nasilje nad nami in položaja, ki bi bil s tem ustvarjen, ne bi priznavali za pravnoveljavnega. V tem slučaju bi vprašanje ostalo odprto, nerešeno, ker enostranska rešitev ne more biti mednarodno veljavna.

V takih razmerah bi se morali mi, seveda, vzdržati tudi rednih trgovskih odnošajev z Italijo, ker z državo, ki protipravno drži v svoji oblasti velik del naše države, ne moremo stopati v nobene redne odnošaje. Ob demarkacijski črti bi pa proglasili preki sod za tihotapstvo, da bi tudi to v korenini zatrli in bi — lepo počakali, da Italijane sreča pamet.

Ničesar se nam ni treba bati od strani Italije. Vojske nam ne bo napovedala, ker še Albancev in Tripolitancev ne more ukrotiti in tudi če bi nam vojno napovedala — ta vojna ne bi dolgo trajala, temveč bi prav kmalu končala tam kje v furlanski nižini . . .

Kako se zvijajo!

Učiteljstvo bi bilo rado osnovalo skupno stanovsko organizacijo. A klerikalci tega niso dopustili. Boje se za svoje „Slomškarje". V Mariboru so nekateri učitelji, ki so jih klerikalci med svoje prištevali, odklonili, da vstopijo v zdražbarsko „Slomškovo zvezo", češ da bi bilo pametneje, če bi se učiteljstvo preveč ne cepilo. Ta vsega upoštevanja vredna misel (zlasti v Mariboru!) pa je zadela na silovit odpor pri klerikalcih in zlasti pri poverjeniku Verstovšku.

Padli so po nesrečnih „slogaših" kar z loparjem. Naivneže in zmedence se jih nazivlja. Skratka: Skupno delo učiteljev se od klerikalne strani kot nespametna sanjarija odklanja.

Sedaj vedo vsi tisti med nami, ki so sanjali o nadstrankarskem delu učiteljev, koliko imajo za to svojo misel nade, da jo izpolnijo tudi klerikalci! Mi naj molčimo in pustimo, da narod organizirajo duhovniki in Slomškarji?

Prijetno je čitati, kako se klerikalci vijejo radi kancelparagrafa. V „Slovencu" pravijo zdaj tako-le: „Kaj je treba kancelparagrafa? Saj je že papež Benedikt XV. dne 15. januarja 1917. izdal prepoved, da se pridiga o politiki v cerkvi" (okrožnica „Humani generis Redemptionem").*

Vkljub papeževi prepovedi duhovni na prižnici politikujejo in tulijo na „liberalce". „Slovenec" opravičuje to tako-le: politika odloča tudi o stvareh, ki se tičejo cerkve (n. pr. vzgoja mladine). **Zato sme duhoven v njej vseeno pridigovati.** Na to odgovarjamo: Res je, politika se briga za stvari, na katere skuša cerkev položiti roko. Največ se peča z duhovskimi plačami, z „mrtvo roko", peča se z uredbo šol. **Če duhovščini v tem pogledu kaj ni prav, naj se brani izven cerkve.** Tam je prosta.

Zavijanje klerikalcev, da se v spovednicah in po prižnicah sme reševati ona politična vprašanja, za koje se tudi cerkev zanima, **torej ne drži.**

V politiki moramo biti **enakopravni.** Ne gre, da bi en stan zlorabil sredstva, ki mu jih nudi poklic, za svojo stranko. Država ne plačuje duhovnikov, da agitirajo po cerkvah. **Zato pa na dan s „kancelparagrafom".**

---

* Bolj pošten je „Domoljub" od 16. t. m., ki piše, da ima duhovnik d o l ž n o s t pridigovati, da mora katoličan podpirati klerikalce!

In zopet kancelparagraf.

„Slovenec" postaja že smešen. Njegovi uvodni članki ne kažejo nikakih junakov — nasprotno, v njegovih predalih je zavladal jok in škripanje z zobmi, prošnje in pretnje, bolestno zvijanje in zmerjanje, vse kakor pravi kranjski ričet, zmešan in skuhan v enem loncu. Pa kako bi tudi ne? Klerikalcem gre kakor človeku, ki ne zna plavati in ga vržeš v vodo; vpil bo: „Rešite me!" brcal z nogami in z rokami, nazadnje se pa oprijel za kako slamo, do se reši, ker sluti — smrt! Tak je torej položaj v klerikalnem taboru. S predlogom § 95. so svobodomiselni poslanci vrgli bakljo v ogenj in sedaj — „Šiška gori!" Poslušajte bratje in sestre v Kristusu: „Bismarck je tudi že poskušal s kancelparagrafom in vendar ga je čez nekaj časa moral črtati. Ni se obnesel." Ej, seveda, se ni obnesel. Tudi Bismarck je imel v časih hude boje v državnem zboru in tudi njemu se je zgodilo, da je prišel v stisko in je potreboval klerikalne glasove. Torej nič čuda! „Glasovali bomo za vsako lumparijo, za vsako lopovščino, ako črtaš kancelparagraf". In zgodilo se je — poštenim potom . . . Ni vse zlato, kar se blešči, ni pa tudi take moči in samozavesti pri klerikalcih, ako jim vzameš leco.

Že tulijo, da je vera v nevarnosti, prerokujejo nesrečo domovini, Sodomo in Gomoro parlamentu, kajti — le leca da mladi državi moč (beri: klerikalcem), samo leca bo storila čudeže.

Strah in groza! Ako bi pa kdo poizkušal kancelparagraf uzakoniti: mi se ga ne bomo držali! „Slovenec" od 16. t. m. (kakor sedaj vsak dan) zopet cvili v dolgem uvodniku: „Duhovniki niso državni uradniki, državna oblast jim torej v cerkvi in v njih službi nima ničesar ukazovati. Oni so podrejeni cerkveni oblasti. Cerkev pa je popolnoma jasno določila, kaj smejo v cerkvi in na leci in kaj ne smejo . . ."

Tako se je stvar razumela do danes. Naj je župnik ali kaplan na leci še take otrobe vezal, naj je še tako besnel in sirovo zmerjal in hujskal, eventualno navzočni organi oblasti so morali mirno držati klobuke v roki in jezik za zobmi, kajti vsaka tudi najmanjša opazka bi seveda pomenila motenje vere in je strogo kazniva. Tekom stoletij so si gospodje že znali zakone tako urediti, da jim ni nobeden hodil v zelje. Upajmo, da bo od sedaj naprej drugače.

S—k.

Dopisi.

Iz Žužemberka. Širšemu slovenskemu svetu je znano, da je pod pritiskom razmer moral odstopiti kmalu po prevratu bivši žužemberski župan Vehovec, ki je z ovadbami spravljal ljudi med vojno k vojakom in provzročil toliko gorja svojim soobčanom. Znano je tudi njegova senzačna kazenska pravda z našim g. notarjem, v kateri je bil pred meseci sodno žigosan kot ovaduh in moralično manj vreden človek. Pravda še ni končana in zato se nočemo muditi pri njej, da se nam ne bi moglo očitati, da motimo njen potek ali, da hočemo kakorkoli nanj vplivati. Položaj v okraju je tak, da vse prebivalstvo brez razlike strank enodušno obsoja tega človeka in je z globokim oddihom in velikim zadoščenjem pozdravilo njegov takratni odstop. Sicer ga je ščitila klerikalna vlada in politična oblast, gotovo pred vsem vsled netočnih informacij, toda umakniti se je moral, ker je bil moralični pritisk močnejši od vlade. Toda mož se je vsled politične konstelacije ojunačil in skuša zopet priti na površje. Pa ostalo bo le pri poizkusih! O tem naj bo ta nekdanja „veličina" prepričana! Mi imamo občinski odbor, izvoljen v Šusteršičevi eri, menda še leta 1912., ki je po svoji ogromni večini še danes šusteršičjanski, dočim je ljudstvo vse drugačngea mišljenja kakor odbor, v čigar delovanje bomo še posvetili ob priliki. V tem odboru ni bilo nikdar nobene inicijative. Vse je nemo pritrjevalo Vehovcu in Gnidovcu, če pa se je kdo kdaj oglasil v njima nasprotnem zmislu, so ga takoj razkričali za liberalci in ga začeli odrivati. Ravno vsled Vehovca, čigar delovanje je moralo pri ljudstvu roditi odpor, je klerikalna stranka v okraju precej nazadovala, kakor bi sicer morda ne. Mož je ljudi s svojim postopanjem naravnost gnal v drug tabor, sebi, oziroma svoji stranki pa s tem nehote podmikal tla. Iz tega stališča bi torej ne mogli imeti nič proti temu, če bi si Vehovec zopet in najsi bo tudi na še tako nesoliden furtimaški način pomagal nazaj na županski stolec. Toda so načela, ki bi jih morala vpoštevati vsaka dostojna politična stranka in to so načela javne morale, vsled katerih bi se moralo ex offo strankam preprečiti, da bi se ljudje kalibra Vehovec zopet polaščali javnih mest. Žalibože pa opažamo, da SLS., ki povdarja svoja krščanska in katoliška načela, ki menda vendar morale ne izključujejo, dopušča take pojave ali jih celo podpira. Ali ni značilno, da se uprav učitelji javne morale, kakor bi morali biti naši duhovniki, s posebno vnemo pehajo za moralično tako silno prizadete elemente, kakor je žužemberski Vehovec. To vere v iskrenost naše duhovščine pri ljudstvu gotovo ne dviga, marveč obratno njo omajuje. Ali mislite, da nas borba, v katero so nas porinili taki Vehovci, veseli? — Menite li, da imamo pri obilih in resnih vsakdanjih skrbeh za težki naš življenski obstanek časa odveč za politikovanje? — Če smo podvzeli borbo, pomeni to, da je moralične sile v nas dovolj, da bomo to borbo tudi izbojevali. Kajti to je borba zoper skrajno korupcijo, zoper nasilje, ki si ga nismo pustili veljati ne pod staro Avstrijo, niti si ga ne bodemo pustili izvrševati v novi državi in najsi bode Vaša moč še tako velika! Po tem uvodu naj javnosti sporočimo slučaj, ki se je dogodil pretečene dni in ki spominja na Sicilijo, koder so izvolili pred mnogo leti znanega radi nizkih zločinov obsojenega ministra Nassija z veliko večino za poslanca v laški parlament. 7. t. m. je bila v Žužemberku občinska seja brez špecialnega dnevnega reda. Na vabilih je stalo, da gre „za važne občinske zadeve". Morda je samo najožji krožek Vehovčeve žlahte in par duhovnikov vedelo za tajni načrt. Pri seji pa je dosedanji župan odstopil in prišla je takoj na dnevni red volitev župana. Volitev je vodil odstopivši župan. Naši sicer spoštovani občinski očetje pa so na način, o katerem se bo še govorilo, „izvolili" na to Vehovca za župana. Preveč bi vzelo prostora, da bi navajali vse posamezne gorostasnosti te volitve, zoper katero je vložen ugovor, ki bode moral imeti za posledico zopetni Vehovčev padec. Vehovčeva izvolitev je provzročila veliko ogorčenje med prebivalstvom. Rodila bo odpor, da bode stranka čutila in da bode zlasti „novo-izvoljenec" temeljito občutil posledice tega svojega poizkusa. Dosedaj smo ga kolikortoliko pardonirali, sedaj pa se započne znova boj, ki ga je provociral sam ter naj se posledice za to tudi pripiše sam. Poznamo ravnodušnost našega notarja, zato tudi vemo, da zlasti njega ta „izvolitev" niti najmanje ne razburja. Toda vprašamo se, ali ni cela ta izvolitvena komedija vprizorjena z namenom, da bi se vplivalo na bližnjo vzklicno sodno razpravo, ki se vrši prihodnje dni pri okrožnem sodišču v Novem mestu? O tem se po Dolenjskem mnogo komentira vprav v takem zmislu. Odkod ti glasovi?

Cerkvena institucija in njena morala. Kakor v prejšnji hierarhični, a sramotno propali Avstriji, se hoče tudi v sedanji demokratični Jugo-

slaviji propagirati prosluli rimski konkordat. O tem priča naslednji dogodek: Pred letom dni je v okrožju Gorenjske nekdo izgubil večjo vsoto denarja, kar je bilo javno razglašeno, toda najditelj se ni oglasil. V pričetku tekočega leta pa je bilo v R. s prižnice oznanjeno, da se je našla večja vsota svoječasno izgubljenega denarja. Oškodovanec se je tozadevno zglasil, toda župnik mu pojasni, da je razpolagana vsota za več stotakov manjša nego ona, ki jo je on izgubil ter izjavil, da je on pooblaščen, to vsoto izročiti le pod pogojem, da je cela zadeva poravnana, sicer . . . Oškodovanec se s tem seveda ni strinjal ter je stvar prijavil sodišču. Sodišče je od župnika zahtevalo izročitev denarja in navedbo imena najditelja. Prvi zahtevi je župnik ugodil, v nadaljnjem pa izjavil, da on pod pečatom duhovniške molčečnosti imena najditelja ne izda, kljub temu, da zadeva ne izhaja iz spovednice, in je tedaj čisto privatnega, izven cerkvenega značaja. To je pač obsodbe vreden pojav, kajti niti v prejšnji absolutno klerikalni Avstriji se ni tako prakticiralo in kako se zamore potem prosto nadaljevati v naši novi državi. Tako oblastno postopanje sramoti državo kot tako, ubija red in pravico in zaupanje ter krepi klerikalno propagando. Res je sicer, da nas tačasno vlada v Sloveniji Šusteršič II. s svojim priveskom, a vse to je le umetno in začasno in pride še čas plačila, takrat pa brezobzirno in brez pardona do stavljenega cilja!

Pogovor pred cerkvijo.

Iz cerkve se gnjete množica. Naše ženice in dekleta, fantje in možje. Mladina se brž izgubi. Žene hitijo domov, možje pa na pogovor.

Janez Korenjak je bral v „Domovini", da je papež dovolil Čehom, da se tam maša bere v domačem češkem jeziku. Vsi obredi so češki. Latinščine ni več. Cerkve so zopet bolj polne. Prišlo je do tega, ker so češki škofi naznanili papežu, da treba latinščino izgnati, sicer vse ljudstvo prestopi v narodno cerkev, ki ima ravno tiste nauke kakor katoliška, samo v treh stvareh se ločijo od nje: 1.) obredi so češki, 2.) duhovni se smejo ženiti, 3.) papež nima nad to cerkvijo nobene moči, duhovne verniki sami volijo.

O tej važni novici se je pred cerkvijo razvila zanimiva razprava.

Janez Korenjak: „Zakaj pa pri nas ne upeljejo slovenskega jezika v cerkvi? Ali ni naš jezik tudi od Boga? Ali je manj vreden nego češki?"

Jaka Črnuh (klerikalec, ki vse prinaša kaplanu, se čuti koj zadetega, dasi nobeden na politiko ne misli): „Tiho bodi, Janez. Že vidim, da si grd liberalec. Kaj bi z našo špraho? V nebesih slovenski ne znajo. Kaj misliš, da je Kristus slovenski pridigoval?"

Jaka je mislil, da se je strašansko dobro odrezal in se zadovoljno zagrohoče.

Janez pa se ne da ugnati kar tako. Bral je že marsikatere bukvice in bister um ima. Zato mirno odgovori Jakatu: „Kaj se ješiš? Kaj se zadiraš? Mari premisli bolje, predno zineš. Zakaj pa moliš po slovenski? Ali misliš, da te Bog ne razume? Ne govori tako žaljivo o Njem. Kristus je pridigoval v judovskem jeziku, da so ga ljudje razumeli. Povej mi rajši Ti, ki si tako pameten: **Zakaj je dobro, da slišiš samo „Dominus vobiscum", ne pa „Bog z Vami."** Čemu je dobro, da mora sosedov Nacek ministrant brbljati po latinski, pa niti besede ne razume? To mi razloži pa bom koj tiho!"

Jaka, ki mu je na ta način usiljena beseda, ne ve kaj bi rekel. Vse se ozira vanj, da pove in odgovori. Jaka se začne v zadregi usekovati in godrnjati. Nazadnje, ko se je že začel glasen smeh na njegov račun, se vendar ojunači in stisne iz sebe: „Seveda bi ne bilo napačno, če bi po naše zapeli Bogu. Ampak Vi tega ne razumete. Škof ne pustijo."

Ta odgovor seveda nikogar ni zadovolil.

Jaka se izmuzne, kmetje pa majejo z glavami, zakaj je naš materinski jezik tako zaničevan. V uradih so ga poprej v nič devali in vse je bilo nemški. Danes je zmaga naša. Tujca so pregnali.

Nad cerkvijo pa še vedno leži pritisk drugega tujca: **Slovenščina ni vredna!** Češki, da, ker so češki duhovniki narodnjaki pritisneli, slovenski ne!

Politični pregled.

Malo dni nas še deli od napovedenega

prihoda regenta Aleksandra na Slovensko

in v Ljubljano je že prispel dvorni maršal, da določi s tukajšnjimi merodajnimi činitelji natančen program regentovega bivanja med nami. Sicer zadeva potovanje na velike ovire politične narave, ker političen položaj še vedno ni pojasnjen, ali pričakuje se, da bo kmalu rekonstruirana deželna vlada, ker dejstvo, da klerikalci še vedno sami vladajo v deželi, je najbolj nenaravna politična prikazen in tudi največja ovira ureditvi političnih razmer, ki mora odpasti čem prej.

Zadržanje naših klerikalcev v zadevi preosnove deželne vlade

ogroža tudi koalicijo v beograjski vladi,

ker demokratska stranka ne more uvideti potrebe skupnega dela v Beogradu, ako klerikalci ovirajo skupno delo v Ljubljani. Sicer je pa klerikalcev že cela Jugoslavija do grla sita in oni si bodo s svojo trmasto politiko sami izkopali grob. Že njihovi zavezniki, radikalci, jih po malem zapuščajo in niso hoteli zastaviti za njih svoje stranke v zadevi „kancelparagrafa", temveč so sklenili, da vsak radikalni poslanec v narodnem predstavništvu lahko glasuje v tej zadevi po svoji volji. To pomeni, da bo kancelparagraf, to največje strašilo za klerikalce, gotovo sprejet in potem bomo imeli enkrat vsaj v naših cerkvah politični mir, ker klerikalni pridigarji ne bodo mogli več uganjati političnih hujskarij.

Albanski voditelj Esad-paša, ki je bil v Parizu umorjen, je bil velik prijatelj Jugoslavije in je zagovarjal politiko

zveze med Albanijo in Jugoslavijo

in zato se ga je spomnil povodom njegove nasilne smrti tudi naš ministrski predsednik dr. Vesnić, ki je imel v narodnem predstavništvu govor o pokojniku. Vedno bolj se utrjuje mnenje, da je bil morilec podkupljen od Italije, ki se je hotela na ta način iznebiti nevarnega nasprotnika. Ker je Italija znana kot dežela, ki v politiki ne izbira sredstev, je ta domneva zelo verjetna, ampak veliko vprašanje je, ako bo Italija imela kake koristi od tega, ker s tem, da je naročila smrt Esad-paše, še vedno ni odstranila albanskega naroda, ki se hrabro bori za svojo samostojnost in oblega italijanske čete v Valoni kjer so se skrile v zavetje topov vojnih ladij.

Rusko-poljska vojna se nadaljuje in sicer na način, kakor se je moglo pričakovati, t. j. tako, da se morajo

Poljaki umikati

vedno bolj. Pri teh bojih je najbolj trpelo lepo in veliko mesto Kijev, ki je večkrat menjalo gospodarja in za katerega so se večkrat vršili hudi boji. Sedaj se nahaja Kijev trdno v ruskih rokah in upati je, da se kmalu sklene

med Poljsko in Rusijo mir,

ker so na Poljskem prišli na površje razvidnejši ljudje, ki hočejo najprej skleniti z Rusijo mir, ki je prvi pogoj za uspešen in nemoten razvoj mlade poljske države. V vojno z Rusijo so zapletli Poljsko oni, ki so se dali slepo voditi iz Pariza, mesto da bi imeli pred očmi vedno in v prvi vrsti koristi poljskega naroda in poljske države. Ravno neuspehi na bojišču so menda najbolj vplivali na spremembo v poljski vladi in upati je, da se sedaj razmere na Poljskem tudi sicer temeljito spremenijo.

V Londonu so se vršila nekaj časa

pogajanja med Rusijo in Anglijo

zaradi obnovitve medsebojnih gospodarskih odnošajev. Pogajanja je vodil v imenu Rusije Krasin, ali ona so ostala brezuspešna in so menda še sploh prekinjena, ker se nikakor ni mogla najti podlaga za sklepanje kakega trgovskega dogovora. Anglija je pač pričakovala iz Rusije živil in raznih sirovin za svojo industrijo, Krasin pa ravno tega ni mogel obljubiti, ker se nahajajo ruske železnice v tako žalostnem stanju, da niti ruska mesta ne morejo biti preskrbljena z živili in ruska industrija ne more dobiti sirovin iz istega vzroka. Rusija bi rada nakupila v Evropi marsikaj in plačala to v zlatu, ki ga ima baje dovolj, ampak za zlatom danes nihče ne povprašuje, žito je danes več vredno od zlata. Rusija se bo pač morala najprej sama na znotraj urediti, kar se pa ne bo moglo doseči z boljševiškim režimom in morda bo pretrganje pogajanj v Londonu pospešilo notranji preokret v Rusiji, ki bi imel za posledico upeljavo demokratičnega režima na mesto boljševiške diktature proletarijata. Za vedno Rusija ne bo mogla ostati osamljena in iz osamelosti pride samo, ako se na znotraj preuredi in postavi na mesto diktature proletarijata prava demokracija.

Nova italijanska vlada, ki jo je sestavil Giolitti, je bila sprejeta v Parizu in Londonu z dokaj mešanimi čustvi, ker Giolitti je znan kot prijatelj Nemcev in je pričakovati, da bo vodil čisto drugačno politiko, kot so jo vodili njegovi predhodniki.

Francozi in Angleži se nahajajo v nemali zadregi,

ki jim jo pa privoščimo z ozirom na njihovo dosedanje podpiranje Italije proti nam. Sicer pa je Italija tako oslabljena, da je niti Giolitti ne bo rešil — on še tem manj, ker noče ničesar slišati o sporazumu z nami, temveč hoče uveljaviti londonski dogovor, ki ga mi nikdar ne bomo priznali.

V težki politični krizi se nahaja tudi Nemčija, ker takozvani neodvisni socialisti odklanjajo vstop v novo vlado, brez socialistov je pa vsaka vlada na Nemškem nemogoča, ker so socialisti premočni, da bi se moglo vladati brez njih, — ali celo proti njim. Zato bo

sedanja nemška vladna kriza dolgotrajna,

in se bo težko našel izhod iz zagate, v katero so privedle državo zadnje volitve. Morda se bodo morale tudi v Nemčiji vršiti nove volitve, kakor tudi v Avstriji, kjer so se socialisti in krščanski socialisti popolnoma ločili, ker ne morejo skupno delati.

Gospodarstvo.

g. **Gospodarstvo z žitom na Ogrskem.** Glasilo stranke malih poljedelcev „Uj Barazda" priobčuje nastopne izjave poljedelskega ministra Rubinka in prehranjevalnega ministra Nagyataad: Po odredbah, ki jih namerava izdati vlada za promet z žitom, bo znašala za one, ki se ne oskrbujejo sami in ki imajo manj kot 20.000 K dohodkov, cena za pšenico 500 K, za rž in ječmen 400 K za meterski stot. Množina žita, ki se bo morala oddati, ne bo presegala 3.6 milijona stotov. Drugo žito bo ostalo prosto, izvzemši one količine, ki prihajajo v poštev pri kompenzacijski trgovini z inozemstvom.

g. **Podružnice Narodne banke.** Tekom enega meseca se bo osnovalo 19 podružnic Narodne banke: V Nišu, Skoplju, Bitolju, Zemunu, Pančevu, Vršcu, Velikem Bečkereku, Subotici, Novem Sadu, Osjeku, Vukovaru, Zagrebu, Ljubljani, Mariboru, Splitu, Mostaru, Sarajevu, Banjaluki in Cetinju.

g. **Padanje inozemskih valut.** Beograd, dne 16. junija. Danes je padel kurs francoskega franka na 148. Pričakuje se, da bo padel kurs francoskega franka v kratkem tako, da se bo popolnoma izenačil z dinarjem.

g. **Obrtnošolska razstava.** LDU. Beograd, dne 15. junija. Učenci obrtne šole so priredili razstavo, ki se je danes otvorila in bo trajala 15 dni.

Novosti.

n. **Kralj Peter** je odpotoval iz Beograda v zdravilišče Arandjelovac.

n. **Na vsesokolskem zletu v Pragi** bosta zastopala našo vlado minister prosvete Pribičević in trgovinski minister dr. Ninčić. — Sokolski Savez SHS je dobil od vlade 10.000 dinarjev podpore.

n. **Šolsko leto na deželi** je po vsej krivici daljše nego v mestih. Tam bodo končali šolsko leto že koncem tega meseca, dočim bo trajalo na deželi do 15. julija. Ako morejo predpisano snov končati v mestih do konca tega meseca, jo tudi lahko obdelajo na deželi, kjer je zdaj tudi že malo enorazrednic. Ali pa so v mestih morda nadarjenejši otroci? Prav nobenega vzroka ni, da bi se po vseh šolah ne končalo šolsko leto istočasno in tudi istočasno začelo. Nasprotno, če naj se šolsko leto skrajša, bi bilo bolj na mestu na deželi, kjer rabijo otroke pri poljskih delih v tem času zelo nujno, ker so delavne moči čez-

merno drage, ako se jih sploh dobi. Dandanes sili vse v tovarno, kjer je le osem ur dela in primerna plača, pri kmetu pa je treba delati od zore do mraka. Ta dvojna mera zelo slabo vpliva tudi radi tega, ker pridejo že koncem junija vaški otroci, ki hodijo v šolo v mestu, na počitnice, a v domačo šolo pa morajo otroci še tri tedne. Poverjeništvo za prosveto bi lahko kmetu pomagalo in takoj odredilo, da se sklene šolsko leto na vseh šolah istočasno ter tudi istočasno prične novo šolsko leto. — Prizadeti starši.

n. **Mednarodno permanentno sodišče** je bilo dne 15. junija ustanovljeno v Haagu na Nizozemskem.

n. **Splošen kongres jugoslovanskih učiteljev** se bo vršil od 17. do 19. julija v Beogradu. Koncem tega meseca bo v Beogradu tudi dijaški kongres, ki se ga udeleže zastopniki srednješolske mladine iz cele države.

n. **Tudi Madžari** zahtevajo sedaj od avstrijske vlade zgodovinsko znamenitih ogrskih umetnin. Med drugim zahtevajo sliko kralja Matjaža, krono sedmograškega kneza Štefana Bočkaja, orožje ogrskih vojskovodij, ki so se bojevali proti Turkom, tako sabljo, ščit in hermelinski plašč Nikolaja Zrinskega in pa celo vrsto iz srednjega veka izvirajočih ogrskih rokopisov.

n. **Drzen napad p i belem dnevu** je bil izvršen dne 5. t. m. na okrajni cesti blizu Turniš na veleposestnika Ivana Vindiša z Brega, ki se je vračal iz Haloz proti domu. Napadli so ga trije pobalini, ga hoteli oslepiti in oropati. Vindiš je na oko oslepljen. Na lice mesta je pravočasno prihitelo orožništvo, ki je dva lopova aretiralo in preprečilo nadaljnji poboj. Tretjemu napadalcu se je posrečilo pobegniti.

n. **Železniška nesreča.** V sredo zvečer je na kolodvoru v Grosupljem 55letni novomeški trgovec Anton Jakaz v trenotku, ko je vlak že pričel odhajati s postaje, hotel skočiti na vlak. Pri tem je izgubil ravnotežje in padel pod kolesa, ki so mu zdrobila obe nogi pod kolenom. Prepeljali so ga nezavestnega v deželno bolnico v Ljubljani.

n. **Pet ameriških pisalnih strojev** je bilo na progi Ljubljana-Zagreb ukradenih iz vagona zagrebškemu trgovcu Norbertu Weissu. Stroji so vredni okoli 150.000 K.

n. **Bomba v gledališču.** V mestu Havani na otku Kuba v Ameriki, kjer gostuje sedaj slavni italijanski tenorist Caruso, je pri predstavi opere „Aida" eksplodirala bomba, ki je več oseb ranila, dočim je Caruso sam ostal nepoškodovan. Kakor poročajo ameriški listi, je bil izvršen atentat v protest proti pretirano visokim cenam gledaliških oderuhov.

n. **Krsta na samokolnici.** Iz Lipnice se poroča: Posestnik Pfundner je živel že dalj časa s svojo ženo v hudem sovraštvu, baje radi tega, ker ni hotela prepisati nanj posestvo. V jezi jo je večkrat pretepal in dobil zato ravno pred kratkim od sodnije ukor. V petek, dne 11. t. m., je peljal Pfundner proti pokopališču samokolnico, v kateri se je nahajala krsta, ki jo je izroči grobokopu s pripombo, da se nahaja v njej truplo njegove žene, ki se je obesila, vsled česar je bil cerkven pokop prepovedan. Grobokop je takoj po odhodu sumljivega moža krsto odprl in opazil na glavi trupla udarec s sekiro, okoli glave pa staro vrv. Slučaj je takoj nato naznanil oblastim, nakar je bil morilec še isti dan aretiran in izročen sodišču.

n. **Nesreča pri nabiranju jagod.** V Dolih pri Borovnici e šlo pred par dni več otrok nabirat jagode. Šli so po železniškem tiru. Kar pridrvi mimo vlak in zgrabi štiriletnega Antona Lebana in ga podere na tla, pri čemer si je otrok zlomil roko in nogo. Nevarno ranjenega so prepeljali v bolnišnico. Ostali otroci so se še pravočasno umaknile vlaku.

n. **Radi odpovedanega stanovanja** je v Pliberku na Koroškem neki upokojeni železničar te dni napadel tamkajšnjega odvetnika dr. Sušnika in mu zadal več težkih ran na glavi. Napadalca so takoj aretirali.

n. **Strela je udarila** dne 14. t. m. popoldne v neko hiša na Hribu pri Cerovcu. Užgala je hišo, ubila mladega gospodarja Janeza Cesarja, ženo in deklo pa močno opeklo. Družina je sedela ravno pri kosilu.

n. **Roparski napad na idrijsko pošto.** Na povratku v Idrijo, v bližini Godoviča, je bil koncem preteklega meseca izvršen raparski napad na poštni voz, v katerem se je nahajalo šest potnikov. Iz gozda je planilo nepričakovano šest črno namazanih roparjev, ki so bili oboroženi s puškami. Roparji so voz takoj ustavili in ga odpeljali s seboj v gozd, kjer so potem konje odpregli, razbili železno blagajno in pobrali vso pošto. Prestrašeni potniki so se nahajali ves čas v smrtni nevarnosti, kajti razbojniki so držali puške naperjene naravnost v glavo. Ko so poštni voz do dobrega oplenili, so se za slovo odkrili in poklonili in potem z blagom izginili v gozd.

Po svetu.

p. **Drzna tatvina draguljev na železnici.** Na vlaku, ki je peljal iz Berlina proti Dresdenu, je bila izvršena v nedeljo drzna poštna tatvina. V poštnem vozu se je nahajal namreč tudi zaboj z raznimi dragocenimi okraski v vrednosti več sto tisoč kron, ki so bili poslani v Dresden v popravilo. Ko je prejemnik odprl zaboj, je na svojo veliko začudenje zapazil, da je v zaboju namesto draguljev čisto navadno kamenje. Policija kljub vsestranskim poizvedbam tatovom dosedaj še ni mogla priti na sled.

p. **Zasledovanje vlomilcev po strehah.** Na Dunaju se je vršilo te dni zanimivo in jako razburljivo zasledovanje vlomilcev po strehah več hiš, ki se je končalo s smrtnim padcem enega zasledovancev. Policija je bila namreč popoldne od nekega hišnika obveščena, da so v podstrešju vlomilci. Ko so vlomilci slutili bližanje redarjev, so takoj pobegnili. Eden izmed njih, ki ni imel drugega izhoda, je skočil na streho sosednje hiše in se skušal po dimniku spustiti navzdol. Ko se mu je redar že močno približal, je vlomilcu nenadoma spodrsnilo in je padel v štiri nadstropje globoko dvorišče. Obležal je na mestu mrtev. Enega vlomilca so dobili pozneje skritega v podstrešju, ostalim pa se je beg posrečil.

p. **Potujoče kobilice** so se v velikanskih množinah pojavile na Španskem, zlasti v okrožju Logrona. Daleč naokolu so polja in travniki popolnoma uničena. Škoda je velikanska. Kakor znano, so se tudi v naši državi ponekod, zlasti v Hercegovini, pojavile te požrešne živalice, toda v manjši množini.

Razno.

r. **Teledaktylograf.** Iz Turina se poroča: Turinski patentni urad je po priporočilu strokovnjakov podelil izumiteljima Caresanu in Gento Olivettu patent za teledaktylograf. Ta aparat omogoča direktno uporabljanje pisalnega stroja pri telefonu ali brzojavu in pismeno prevzemanje ustmenih sporočil. Njegova praktična porabnost in duhovita preprostost jamčita aparatu sijajno bodočnost.

r. **Praktična past za avtomobile.** V Atenah se za ustavljanje prehitro vozečih avtomobilov poslužujejo jako praktičnega in za lastnike avtomobilov jako dragega sredstva. Redarji, ki so razpostavljeni po vseh glavnih avtomobilskih cestah, imajo velike lesene deske, iz katerih štrle močni in silno ostri žeblji. Kadar se približa kak prehitro vozeč avtomobil, vržejo redarji desko hitro pred avtomobil, ki mora potem čez žeblje. Seveda se gumijasti obroči na kolesih takoj preluknjajo in avtomobil mora obstati. Policisti predlože nato predpisano denarno globo, lastnik avtomobila pa ima vrh tega še to škodo, da mora popraviti svoje obroče. To nasilno sredstvo opravičujejo grške oblasti s tem, da ima avtomobil, ki se drži predpisane hitrosti, dovolj časa, da se ustavi, predno pride do pasti. Grška policija je s to novo metodo proti divjanju avtomobilov mnogo bolj zadovoljna, kakor z dosedanjim dirjanjem redarjev za avtomobili z motornimi kolesi.

r. **Najstarejše drevo na svetu** je gotovo cipresa, ki se nahaja na pokopališču v mestu Santa Maria del Tuel v Južni Ameriki, o kateri se trdi, da je začela rasti že okoli 3000 let pred Kristusovem rojstvom, ko je vladal v Egiptu kralj Menes. Stara je torej sedaj že skoro 5000 let. Cipresa cvete še redno vsako leto.

Za smeh in kratek čas.

Ali kadiš? Stotnik novemu strežniku: „Ali kadiš?" — Strežnik: „Kadim, gospod stotnik!" — Stotnik: „Dobro! Torej moram smotke zaklepati!"

Otroška nedolžnost. Trgovec da Ančki, ki spremlja mater, košček sladkorja. Ančka vtakne sladkor v usta, ne da bi se zahvalila. — Mati: No, kako se reče?" — Ančka: „Še en košček!"

Prostodušen odgovor. V šoli vprašajo dečka: „Povej mi, sinko, kdo je naredil vse te lepe hribe okoli naše vasi?" — „Ne vem, ker smo šele nekaj dni tu!" odgovori deček.

Večina zmaga. Norca so vprašali, zakaj so ga zaprli v noriščnico. „Čisto lahko!" odgovori jim ta, „trdil sem, da so vsi ljudje blazni, drugi pa so rekli, da sem blazen jaz; večina je zmagala."

V bolnici. Gospoda Jamrovič in Jimrovič ležita v bolnici za revmatizmom. Vsak dan ju masirajo. Kadar drgnejo Jamroviča po nogi, kriči, kakor da bi ga iz kože devali. Jimrovič se pa pri masiranju sladko smeje. Nekega dne se ojunači Jamrovič in vpraša Jimroviča: „Slišite, kako za vraga, da se pri masiranju smehljate, kakor bi petelinčke jedli?" Na to mu Jimrovič odgovori: „Ali mislite, da sem znorel, da bom dal drgniti bolno nogo?

Proda se večja množina

starega časopisnega papirja

Poizve se v upravništvu lista „Domovine", Sodna ul. 6, vhod skozi vežo. Cena po dogovoru.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Stritarjeva ulica štev. 2. Podružnice v Splitu, Trstu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah; bančna ekspozitura v Ptuju.

Delniška glavnica in rezerve okrog K 50,000.000·— Telefon št. 261.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, = valut in dovoljuje vsakovrstne kredite. = Brzojavni naslov: „Banka".

Delniška glavnica: K 30,000.000

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerve: okrog K 10,000.000

Centrala: Trst. Podružnice: Beograd, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Maribor, Metkovič, Opatija, Split, Sarajevo, Šibenik, Zader, Ekspozitura Kranj.

Sprejema: Vloge na knjižice. — Vloge na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. — Rentni davek plača banka iz svojega.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predujme: na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih. Daje trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzojavni naslov: Jadranska.

Telefon št. 257.

Odgovorni urednik: Luka Sila. Izdaja Konsorcij Domovine. Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.